

**1000 volt və artıq olan gərginlik sistemlərinin təhlükəsiz istismarı
və onlara texniki nəzarət**

1. Elektrik avdanlıqları üçün tətbiq edilən izolyasiya materialları qurğunun istismarı zamanı 1 Volt nominal gərginliyə görə:

Düzgün cavab: 1500 Om izolyasiya müqavimətini təmin etməlidir

2. Baş paylayıcı şitin konstruksiyası neçə seksiyadan ibarət olmalıdır ki, seksiyalar arasındakı avtomatik açarlar və ya ayırıcı ilə təmin edilə bilsin?

Düzgün cavab: Minimum iki bir-birindən asılı olmayan

3. Baş paylayıcı şitin hər seksiyasına minimum neçə generator qoşulmalıdır?

Düzgün cavab: Bir

4. Nominal cərəyan nəyə deyilir?

Düzgün cavab: Avadanlığın cərəyan keçirici hissələrinin və izolyasiyasının buraxıla bilən qiymətdə qızması ilə uzunmüddətli işləməsini təmin edən cərəyandır

5. Sıfır nöqtələrinin bütün torpaqlanmalı impedansları (tam müqavimət) nə ilə birləşdirilməlidir?

Düzgün cavab: Gövdə ilə

6. Elektrik maşınlarının örtüklərinin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP23

7. Hazırlıqsız heyət olan otaqlarda quraşdırılmış elektrik mühərrikləri üçün örtüklərin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP4X

8. Transformatorların örtüklərinin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP23

9. Hazırlıqsız heyət olan otaqlarda quraşdırılmış transformatorların örtüklərinin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP4X

10. Paylayıcı şitlərin, idarəetmə şitlərinin, statik dəyişdirici şitlərin şkaflarının metal örtüklərinin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP32

11. Hazırlıqsız heyət olan otaqlarda quraşdırılmış şitlər üçün metal örtüklərin müdafiə dərəcəsi hansı sənədin tələblərindən aşağı olmamalıdır?

Düzgün cavab: IP4X

12. Xətti gərginlik nəyə deyilir?

Düzgün cavab: Üçfazlı elektrik şəbəkəsində fazalar arasındakı gərginlikdir

13. Faza gərginliyi nəyə deyilir?

Düzgün cavab: Üçfazlı elektrik şəbəkəsində bir faza ilə sıfır xətti arasındakı gərginlikdir

14. Güc transformatorları qısaqapanmadan və həddən artıq yüklənmələrdən nə vasitəsilə qorunmalıdırlar?

Düzgün cavab: İndikatorla

15. Nominal gərginlik 3(3,3) kV olduqda hava ilə fazalararası minimal məsafə neçə millimeter olmalıdır?

Düzgün cavab: 90 mm

16. Nominal gərginlik 6(6,6) kV olduqda hava ilə fazalararası minimal məsafə neçə millimeter olmalıdır?

Düzgün cavab: 90 mm

17. Nominal gərginlik 10(11) kV olduqda hava ilə fazalararası minimal məsafə neçə millimeter olmalıdır?

Düzgün cavab: 120 mm

18. Nominal gərginlik 15 kV olduqda hava ilə fazalararası minimal məsafə neçə millimeter olmalıdır?

Düzgün cavab: 160 mm

19. Gəmilərdə əsasən hansı gərginlikli elektrik enerjisi istehsal edilərək gəminin gövdəsi üzrə paylanır?

Düzgün cavab: 3 fazalı, 50 hers, 380 volt

20. Gəmilərdə yüksək gərginlik dedikdə hansı gərginliklər başa düşülür?

Düzgün cavab: 1000 volt dəyişən, 1500 volt sabit gərginliklərdən yuxarı bütün gərginliklər

21. Tipik gəmi yüksək gərginlik sistemləri adətən hansı gərginliklərlə işləyirlər?

Düzgün cavab: 3,3 kV və ya 6,6 kV

22. İnsan bədənini elektrik cərəyanına nə üçün az müqavimət göstərir?

Düzgün cavab: Çünki insan bədəninin əsasını duzlu maye təşkil edir

23. 1 mA, 50 Hz tezlikli cərəyan insan bədənindən axarsa nə baş verər?

Düzgün cavab: Gizildəmə

24. 15 mA, 50 Hz tezlikli cərəyan insan bədənindən axarsa nə baş verər?

Düzgün cavab: Ürəyin əzələlərini yığar

25. 50 mA-dən artıq cərəyanlar insan bədənindən axarsa nə baş verər?

Düzgün cavab: Əzələləri idarəolunmaz hala gətirə bilər

26. Qövs yaranan zaman temperatur təxminən necə dərəcəyə (S^0) çatır?

Düzgün cavab: 20000 S-yə

27. Elektrik qövləri yaranan zaman zərbə dalğaları nəticəsində kontakt sistemlərində və şinlərdə olan bezi metallar, məsələn, mis əriyər. Bunun nəticəsində mis genişlənər, həcmi adi halındakından neçə dəfə artar və partlayışa səbəb olar?

Düzgün cavab: 67000 dəfə

28. Cərəyan axınına nəzarət edən avtomatik açarlar hansı müddətdə işə düşməlidirlər?

Düzgün cavab: 50 millisaniyə

29. İnsan bədənindən elektrik cərəyanı axdıqda əsas müqaviməti nə göstərir?

Düzgün cavab: İnsanın dərisi

30. İnsan bədəninin müqaviməti hansı amillərdən asılıdır?

Düzgün cavab: İnsanın fiziki və psixi vəziyyətindən, ətraf mühitin cari vəziyyətindən

31. İnsanın dərisinin, sümüklərinin, qığırdaqlarının, vətərlərinin və piy toxumalarının elektrik cərəyanına göstərdiyi müqavimət təxminən nə qədərdir?

Düzgün cavab: 3000-20000 Om/m

32. İnsanın əzələlərinin, qanının, limfalarının, xüsusən də baş və onurğa beyininin elektrik cərəyanına göstərdiyi müqavimət təxminən nə qədərdir?

Düzgün cavab: 0,5-1,0 Om/m

33. Təmiz, quru və zədələnməmiş insan dərisinin maksimal müqaviməti hansı həddlərdə dəyişir?

Düzgün cavab: 10000-100000 Om arasında

34. Hansı tezliklərdə insan dərisinin üst təbəqəsi tamamilə müqavimətini itirir?

Düzgün cavab: 10 kHs-dən 20 kHs və daha artıq tezliklərdə

35. Qadınların müqavimətinin az, kişilərinin isə çox olması nə ilə izah edilir?

Düzgün cavab: Dərinin qalınlığı ilə

36. Qəflətən baş verən qıcıqlanmalar; ağrılar, işıqlar, səslər insan bədəninin müqavimətini bir neçə dəqiqəyə neçə faiz aşağı salır?

Düzgün cavab: 20-50%

37. Elektrik təhlükəsizliyi hesabatlarında insan bədəninin müqavimətini stabil xətti və aktiv olmaqla nə qədər götürürlər?

Düzgün cavab: 1000 Om

38. Fiksasiya edilmiş elektrik avadanlıqları hansılardır?

Düzgün cavab: Nəyəsə xüsusi vəziyyətdə bərkidilmiş elektrik avadanlıqlardır

39. İş vaxtı yerini dəyişə bilən və ya cərəyan mənbəyinə qoşulmaq üçün bir vəziyyətdən digər vəziyyətə keçirilə bilən elektrik avadanlıqları necə adlanırlar?

Düzgün cavab: Portativ elektrik avadanlıqları

40. Əriyən qoruyuculu avtomatik açarlar nə üçün nəzərdə tutulub?

Düzgün cavab: Qısaqapanma cərəyanını ayırmaq üçün

41. İki generatorun paralel işə buraxılması üçün onların gərginliyi və tezliyi necə olmalıdır?

Düzgün cavab: Eyni olmalıdır

42. Sabit cərəyan generatorlarında tezlik nəyə bərabərdir?

Düzgün cavab: Sıfıra bərabərdir

43. İki paralel işləyən generatorların gərginlikləri necə olmalıdır?

Düzgün cavab: Bərabər olmalıdır

44. «Live» yazılmış lövhə nəyi bildirir?

Düzgün cavab: Elektrik sistemi gərginlik altındadır

45. «Dead» yazılmış lövhə nəyi bildirir?

Düzgün cavab: Gərginlik altında deyil, bütün elektrik enerji mənbələrindən ayrılıb

46. Yüksək gərginlikli aparatlar hansılardır?

Düzgün cavab: 1000 volt dan artıq gərginliklərdə işləyən bütün aparat, avadanlıq və keçiricilər

47. Gəmidə elektrotexniki qaydaların izah edilməsinə və yerinə yetirilməsinə kim cavabdehdir?

Düzgün cavab: Şirkətin yazılı əmri ilə təsdiq edilmiş baş mühəndis-elektrik

48. Mühəndis-elektrik tərəfindən qaydalarda göstərilmiş xüsusi vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün təyin edilən şəxs kimdir?

Düzgün cavab: Böyük səlahiyyətli şəxs

49. Səriştəli şəxs kimlərdir?

Düzgün cavab: Öz funksional vəzifəsi üzrə lazımi dərəcədə texniki bilik və təcrübəyə malik olan şəxslər

50. İşə buraxılma nədir?

Düzgün cavab: Səlahiyyətli şəxsin səriştəli şəxsə ya yüksək gərginlikli avadanlıqlarla, ya da ona yaxın aparatlarla işləmək üçün verdiyi ərizə forması

51. Əsas torpaqlama nədir?

Düzgün cavab: Elektrik sistemlərində işləyən zaman təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə sınağa sanksiya və ya işə buraxmaq üçün sənədlə təsdiqlənən yerlə birləşdirilmə

52. Əlavə torpaqlama nədir?

Düzgün cavab: Bu torpaqlama aparatlara əsas torpaqlamadan sonra qoşulur

53. Açarlar üçün seyf nə üçün nəzərdə tutulub?

Düzgün cavab: Torpaqlama və başqa təhlükəsizlik qurğularının bağlanaraq açarlarının etibarlı saxlanılmasını təmin edir

54. Yüksək gərginlikli aparatlar olan yerlərə və bölmələrə giriş kim tərəfindən məhdudlaşdırılır və ancaq onun müşaiyəti ilə həyata keçirilir?

Düzgün cavab: Səlahiyyətli şəxs tərəfindən

55. Torpaqlamanın əsas dövrəsinin qurulmasını və sökülməsini kimlər yerinə yetirə bilirlər?

Düzgün cavab: Yalnız səlahiyyətli şəxslər

56. Əgər yüksək gərginlikli aparatlar cərəyan mənbəyindən ayrılıb cərəyandan boşaldılıbsa, onda naqilləri torpaqlanmadan əvvəl nə ilə yoxlamaq lazımdır?

Düzgün cavab: Yoxlanılmış potensiometr-indikatorla

57. Transformatorun istənilən birləşmələrində iş görüldükdə nə etmək lazımdır?

Düzgün cavab: Gərginliyin qiymətindən asılı olmayaraq bütün şəbəkə ayrılmalıdır

58. Elektrik təhlükəsizliyi üzrə mütəxəssis kimdir?

Düzgün cavab: Bütün iş prosesi boyunca yüksək gərginlikli elektrik təhlükəsizliyinə cavabdeh və işlərin təhlükəsiz yerinə yetirilməsini tələb edən şəxs

59. Yüksək gərginlikli avadanlıqlarda və ya onların yaxınlığındakı işlərə başlamazdan əvvəl hansı qaydalara riayət etmək lazımdır?

Düzgün cavab: Təhlükəsizlik qaydalarına

60. Elektrik təhlükəsizliyi üzrə mütəxəssis icazə verməyincə işə başlamaq olarmı?
Düzgün cavab: Olmaz

61. Təhlükəli ola biləcək gözlənilməz hallarda işçi qrup nə etməlidir?
Düzgün cavab: Elektrik təhlükəsizliyi üzrə mütəxəssisi xəbərdar etməli və işlərin davam etdirilməsi üçün icazə gözləməlidir

62. Cərəyanın, gərginliyin, zamanın, tezliyin və s. qiymətlərini ölçmək və verilmiş parametrdə işə düşmək hansı qurğuların funksiyalarına daxildir?
Düzgün cavab: Müdafiə qurğularının

63. Qoruyucuların əsas vəzifəsi nədir?
Düzgün cavab: Qısa qapanmış dövrəni ayırmaq

64. Qoruyucunun işində neçə əsas period var?
Düzgün cavab: İki

65. Qövsdən əvvəlki vaxt nədən asılıdır?
Düzgün cavab: Cərəyanın qiymətindən

66. Qövsdən sonrakı vaxt (qövsün yanma vaxtı) nədən asılıdır?
Düzgün cavab: Gərginliyin qiymətindən

67. Aktiv qısaqapanmalar nəyə deyilir?
Düzgün cavab: Bir fazanın cərəyanı ilə ikinci fazanın cərəyanının qısaqapanması və ya bir fazanın yerlə qapanmasına

68. Passiv qısaqapanmalar nəyə deyilir?
Düzgün cavab: Cərəyan axan naqillərdə cərəyan şiddətinin artması nəticəsində izolyasiyanın tədricən sıradan çıxması və onun xidmət müddətinin azalmasına

69. Güc qurğusunun əsas vəzifəsi nədir?
Düzgün cavab: Fasiləsiz elektrik təchizatını maksimum təmin etmək

70. Selektivlik, dayanıqlılıq, zez işə düşmə, həssaslıq və s. kimi keyfiyyətlərə malik olan qurğular necə adlanırlar?
Düzgün cavab: Müdafiə sistemləri

71. Nasaz hissələri müəyyən edərək izolyasiya etmək necə adlanır?
Düzgün cavab: Selektivlik

72. Fasiləsiz qidalanmanı təmin etmək üçün saz dövrləri zədələnmədən qorumaq necə adlanır?
Düzgün cavab: Dayanıqlılıq

73. Elektrik yoxlamalarının məqsədi nədir?

Düzgün cavab: Elektrik avadanlıqlarının şəbəkəyə qoşulmaq üçün təhlükəsizliyini və ya baş verə biləcək qısaqapanmanı təyin edərək lokallaşdırmaq

74. İstismarda olmuş, təmirdən sonra istismara buraxılmış və ya texniki baxışdan keçmiş kabellər hansı testdən keçirilməlidirlər?

Düzgün cavab: Bütövlük testindən

75. Cərəyan transformatorunun quruluşu necədir?

Düzgün cavab: Birinci və ikinci dolaqlardan ibarət birfazlı transformatorudur

76. Qütbləşmə indeksinin test yoxlaması necə aparılır?

Düzgün cavab: İzolyasiyanın müqavimətinin yoxlanılması testi ilə birlikdə əsasən 3,3 kV elektrik mühərriklərində aparılır

77. Elektrik avadanlığı dəyişən cərəyanla işləyirsə test yoxlaması hansı cərəyanla yerinə yetirilməlidir?

Düzgün cavab: Dəyişən cərəyanla

78. Elektrik avadanlığı sabit cərəyanla işləyirsə test yoxlaması hansı cərəyanla yerinə yetirilməlidir?

Düzgün cavab: Sabit cərəyanla

79. Transformatorun ikinci dolağı yüksüz rejimdə sınaq yoxlamalarından keçirilirsə bu necə test yoxlaması adlanır?

Düzgün cavab: Gərginlikdən ayrılmış şəbəkələrin test yoxlaması

80. Cərəyan nə ilə ölçülür?

Düzgün cavab: Ampermetrlə

81. Müqavimət nə ilə ölçülür?

Düzgün cavab: Ommetrlə

82. Müqavimət hansı düsturla hesablanır?

Düzgün cavab: $R=U/I$

83. «Ulduz» birləşdirilmiş dolaqlar necə yoxlanılmalıdır?

Düzgün cavab: Faza ilə neytral arasında

84. «Üçbucaq» birləşdirilmiş dolaqlar necə yoxlanılmalıdır?

Düzgün cavab: Faza ilə faza arasında

85. Voltmetr dövrəyə necə qoşulur?

Düzgün cavab: Paralel

86. Ampermetr dövrəyə necə qoşulur?

Düzgün cavab: Ardıcıl

87. Transformasiya əmsalı nə deməkdir?

Düzgün cavab: Transformatorun birinci və ikinci dolaqlarının sarğılarının nisbətidir

88. Aktiv gücün ölçü vahidi nədir?

Düzgün cavab: Vatt

89. Elektrik mühərriklərinin işəburaxma momentində onların istehlak gücü nominal gücdən neçə dəfə çox ola bilər?

Düzgün cavab: 3-7 dəfə

90. Tam gücün ölçü vahidi nədir?

Düzgün cavab: Volt-Amper